

Datum

10 januari 2023

Uw referentie

-

Onze referentie

NVZ-TP/bj/20230110

NFU-23.00066/SvE/MV

Behandeld door

Tom Ponjee

T 06 13 47 34 42

t.ponjee@nvz-ziekenhuizen.nl

Aan de commissieleden van VWS
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018 2500 EA Den Haag per e-mail:
cie.vws@tweedekamer.nl

1/3

Onderwerp

Inbreng commissiedebat arbeidsmarkt

Geachte leden van de commissie VWS,

Op 18 januari aanstaande spreekt u in een commissiedebat over de arbeidsmarkt in de zorg. In aanloop naar dit debat willen de NVZ en de NFU graag een lans breken voor het versneld implementeren van de lessons learned van de coronapandemie. Denk aan het bevorderen van de aantrekkelijkheid van werken in loondienst, minder restricties en regels, het stimuleren van uitleen van personeel en inzet van extra personeel. Dit is cruciaal voor het werkplezier en behoud van zorgprofessionals.

Lessons learned van de coronapandemie

Zorgprofessionals vormen het hart van de zorg. Zonder hen staat de zorg stil. Dit doen zij onder een structurele druk van een toenemende zorgvraag en krapte op de arbeidsmarkt. In de afgelopen jaren kwam hier de coronapandemie nog eens bovenop. De grootste piek van de coronacrisis ligt inmiddels alweer een jaar achter ons. De druk op de arbeidsmarkt blijft echter ongekend hoog. De ziekteverzuimcijfers onder zorgprofessionals liggen nog steeds hoog en de vraag naar zorg is, mede door de noodzakelijke inhaalzorg, groter dan het aanbod.

De problemen op de arbeidsmarkt in de zorg zijn na de coronapandemie misschien nog wel groter geworden. Tijdens de coronacrisis werd namelijk ruimte gecreëerd om zorgprofessionals te ontlasten en breder in te zetten. Denk aan tijdelijke deregulering, het eenvoudiger maken van de uitwisseling van medewerkers en de inzet van zij-instromers. Deze maatregelen werden als succes ervaren door zorgprofessionals, werkgevers, patiënten en de politiek.

Nu de coronapandemie in rustiger vaarwater is gekomen, zijn deze tijdelijke maatregelen ook weer verdwenen. In het licht van de TAZ en het IZA is afgesproken om de successen uit de coronaperiode structureel te implementeren. Maar vooralsnog is dit een ambitie voor de lange termijn.

De zorg kan echter niet wachten. De huidige uitdagingen in de zorg, die veelal als een crisis worden ervaren, zijn te groot om te laten liggen. Door heel het land zijn zorgaanbieders aan de slag met het structureel verbeteren van de arbeidsmarkt. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om regionale werkgeversvisies, het implementeren van professioneel zeggenschap en het bieden van goede en passende arbeidsvoorwaarden.

Wat kunt u doen?

2/3

De NVZ en de NFU vragen u deze initiatieven te ondersteunen door het versneld nemen van de volgende maatregelen:

1) Stimuleer regionaal werkgeverschap

Een manier waarop zorgmedewerkers in vaste dienst meer flexibiliteit kan worden geboden, is door regionale afspraken te maken over de inzet van zorgprofessionals bij verschillende zorgaanbieders. Hiermee kan bijvoorbeeld beter geschakeld worden met ANW-uren. In praktijk lopen deze regionale initiatieven tegen veel bureaucratische hindernissen aan. Wij vragen de Tweede Kamer hier te helpen. Door de uitwisseling van personeel BTW-vrij te maken en erop aan te dringen dat de ACM ruimte biedt voor regionaal werkgeverschap, zonder dat mededingingsregels dit verhinderen. Het organiseren van regionaal werkgeverschap kan een aantrekkelijk alternatief bieden voor medewerkers in loondienst boven ZZP'ers, waarop nu tegen te hoge kosten te veel een beroep moet worden gedaan.

2) Versnel handhaving wet DBA

Steeds vaker kiezen zorgprofessionals in loondienst voor een los ZZP-verband. Dit legt een enorme druk op de vaste formatie voor het draaien van diensten en leidt bovendien tot hoge kosten. Het aantrekkelijk maken van loondienst is niet genoeg om deze tendens tegen te gaan. Strenge handhaving op schijnzelfstandigheid is nodig. Het kabinet wil pas in 2025 de wet DBA handhaven. Wij vragen u om deze handhaving te versnellen en ondertussen te zorgen voor een tijdelijk alternatief.

3) Verhoog de deeltijdfactor

De deeltijdfactor in de zorg ligt al jaren rond de 0,67. In de ziekenhuizen ligt deze iets hoger op 0,74. Er ligt dus een enorme kans om de stijgende zorgvraag aan te kunnen, als wij in staat zijn om werknemers te ondersteunen die extra uren willen werken. Het werken van extra uren wordt nu vaak afgeremd door het wegvallen van toeslagen of belastingkortingen. Wij roepen de Tweede Kamer op hier blijvend verandering in te brengen.

4) Leren en ontwikkelen

De NVZ en NFU zijn positief dat VWS en NZa volop meewerken aan de bekostiging van het flexibel en modulair opleiden van gespecialiseerd verpleegkundigen en medisch ondersteuners. Het aanpassen van de financiering vanaf 2024 is een randvoorwaarde om organisaties flexibeler te maken en medewerkers wendbaarder te maken en meer loopbaanperspectief te geven.

Voor wat de Kwaliteitsimpulsgelden (KIPZ) betreft vragen de NVZ en NFU uw steun om deze vanaf 2024 te blijven inzetten voor strategisch opleiden voor de medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, umc's en zelfstandige klinieken), zodat er geen gat ontstaat ten opzichte van de op dit moment nog beschikbare middelen. Sociale en technologische innovatie, zoals ook benadrukt in IZA en TAZ voor de benodigde transformatie van de zorg, kan niet zonder een belangrijke scholingscomponent.

3/3

Tot slot

Het aantrekkelijk houden van werken in de zorg blijft aandacht vragen van goed werkgeverschap, aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en goede leer- en ontwikkelmogelijkheden. De NVZ en NFU spannen zich hiervoor maximaal in. Op veel plekken lopen zorgmedewerkers momenteel aan tegen de eerder door de SER- vastgestelde loonkloof in de middengroepen in vergelijking tot de marktsector. In het Integraal Zorgakkoord is dit probleem andermaal onderkend. Voor het kunnen aantrekken van gekwalificeerd en gemotiveerd personeel is het van groot belang dat de hiervoor benodigde extra middelen beschikbaar komen. Wij dringen er bij u op aan hier in de aanloop naar de Voorjaarsnota werk van te maken om de zorgorganisatie op sterkte te houden en langere wachtlijsten voor de patiënten te voorkomen.

Met vriendelijke groet,

Drs. Ad P.W. Melkert,
voorzitter NVZ

Dr. Bertine E. Lahuis,
voorzitter NFU